

PUNCTE DE VEDERE ASUPRA MODIFICARILOR NECESARE LA PREVEDERILE LEGISLAȚIEI DE PROIECTARE IN GENERAL GREFATE PE HG 28/2008

S-a exprimat uneori ideea ca reglementarile date prin HG 28 /2008, Ordinul 863, etc. se adreseaza doar investitiilor publice, care nu reprezinta decat 8-9 % din piata constructiilor si inconcluzie nu merita prea multa atentie.

Investitiile publice si legislatia aferenta lor sunt insa un model de urmat pentru piata privata (care raspunde in principal regulilor economice) si ar trebui sa fie un garant al calitatii arhitecturii.

Conform art 2 din legea 184 Activitatea în domeniul arhitecturii este un act de cultură **de interes public**, cu implicații urbanistice, economice, sociale și ecologice. Legea 184, in sistemul calitatii promovat de legislatia actuala, devine singura responsabila de calitatea arhitecturala, dar in mod indirect, prin reglementarea profesiei de arhitect, careia i se acorda sansa de a se manifesta creator si este protejata in acest sens.

Legea 10/1995, legea **calitatii in constructii**, incearca sa asigure calitatea cuantificabila si, in mod paradoxal, este o abordare cantitativa. Ea se delimiteaza in mod explicit la conformitatea cu specificatiile tehnice (norme, reglementari), ceea ce ar putea da calitatea arhitecturii propriu-zise, "partiul si plastica arhitecturala" nefacand obiectul legii 10.

Din pacate sistemul celorlalte legi care reglementeaza proiectarea (HG 28/2008, O. 863 etc) nu lasa nici o sansa arhitectului sa-si exercite profesia, care este in esenta o abordare calitativa, de tip artistic, o continua cautare a unei calitati necuantificabile, este ceea ce face diferenta dintre un spatiu construit de calitate si unul haotic si de proasta factura, asa cum ultimele decenii ne-au obisnuit.

Legea 184 ar trebui sa afirme si sa ceara mai clar recunoasterea si permiterea exercitarii acestui drept, prin toate celelalte reglementari cu care interfereaza profesia noastra.

In momentul de fata suntem onorati de Legea 184 si anulati de toate celelalte.

Desi consideram ca reglementarile in ceea ce priveste proiectarea si executia lucrarilor de constructii necesita o reformulare integrala prezentam mai jos o propunere de modificare a HG 28/2008 plecand de la forma ei actuala, poate pentru a pune in evidenta exact necesitatea unei schimbari radicale

HOTĂRÂRE nr. 28 din 9 ianuarie 2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții

TEXTUL ÎN VIGOARE	PROPUNERE	MOTIVATIE
<p>Art. 1 Se aprobă conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente investițiilor publice, după cum urmează:</p> <p>a) conținutul-cadru al studiului de prefezabilitate, prevăzut în anexa nr. 1;</p> <p>b) conținutul-cadru al studiului de fezabilitate, prevăzut în anexa nr. 2;</p> <p>c) conținutul-cadru al documentației de avizare a lucrărilor de intervenții, prevăzut în anexa nr. 3.</p>	<p>NOTA: Au fost facute doar modificările considerate edificatoare pentru principiile de abordare enunțate în motivații, urmând evident ca toate articolele să fie adaptate pentru asigurarea coerenței de ansamblu.</p> <p>Art. 1 Se aprobă conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente investițiilor publice, după cum urmează:</p> <p>1. Studii de fundamentare și pregătire a investiției :</p> <p>a) conținutul-cadru al temei de proiectare prevăzut în anexa nr. 1</p> <p>b) conținutul-cadru al studiului de prefezabilitate, prevăzut în anexa nr. 2;</p> <p>c) conținutul-cadru al studiului de fezabilitate, prevăzut în anexa nr. 3;</p> <p>2. Proiecte pe baza cărora se autorizează și execută investiția :</p> <p>a) conținutul cadru al proiectului tehnic preliminar</p> <p>b) conținutul cadru al proiectului tehnic</p> <p>c) conținutul cadru al detaliilor de execuție</p> <p>d) conținutul cadru al proiectului real executat</p> <p>3. Toate conținuturile-cadru, pentru fiecare fază în parte, au capitole specifice, distincte pentru fiecare categorie de lucrări : cladiri noi și extinderi, intervenții asupra clădirilor existente, lucrări de</p>	<p>Motivațiile modificării articolului 1 trebuie citite împreună cu motivațiile de la articolul 5.</p> <p>Exista o motivație fundamentală de a nu reduce numărul fazelor de proiectare ci dimpotrivă de a lăsa posibilitatea studiului și detalierei impuse de complexitatea programului și lucrării proiectate :</p> <p>Tendința noilor reglementări și chiar interpretarea celor existente este de a îngheta soluțiile din prima fază de proiectare, iar orice optimizare pe parcursul fazelor de proiectare să fie interpretată ca repararea unei erori. Nu se recunoaște caracterul perfectibil al procesului de proiectare, de la schița de idei, trecând prin fazele de conturare a soluțiilor și materializarea lor. Inclusiv faza de santier trebuie înțeleasă ca o fază de proiectare, proiectul fiind finalizat la recepția finală a lucrărilor și predarea documentației real executate (<i>as build</i>)</p> <p>În țările Uniunii Europene fazele de proiectare sunt mai numeroase și mai nuanțate exact pentru a susține acest proces perfectibil. De aici rezultă și calitatea arhitecturii pe care o admirăm în orașele lumii civilizate, în care am intrat de puțin timp...!</p> <p>Această obstrucționare a procesului firesc de proiectare aduce prejudicii majore, de neacceptat, modului de exercitare a profesiei de arhitect și are o consecință directă asupra calității produsului de arhitectură, de care arhitecții prin atribuțiile date de Legea 184 sunt responsabili și nu Legea calității în construcții.</p> <p>De asemenea se urmărește reducerea complexității elaborării documentațiilor în faza S.F. și introducerea unei faze preliminare P.T. care reduce termenele și cheltuielile foarte mari în fazele inițiale de</p>

	infrastructura edilitara noi si extinderi inclusiv interventii asupra celor existente.	intocmire a documentelor de accesare a fondurilor europene, care intarzie si descurajeaza. Practic, sunt cheltuieli importante inainte de a sti ca vei obtine acele fonduri. Se solicita o documentatie foarte complexa intr-un timp foarte scurt, stabilit intre aparitia ghidurilor si termenul de depunere pentru accesarea finantarilor. De multe ori se cheltuiesc foarte multi bani, chiar si bani publici, fara nici o finalitate, pentru studii ce in final nu isi mai gasesc finantarea. Studiul de fezabilitate trebuie sa revina la ceea ce este in realitate o analiza a fezabilitatii unei propuneri de dezvoltare, bazata mai mult pe analize cost beneficiu decat pe proiecte tehnice definitive.
Art. 2 (1) Se aprobă Metodologia privind elaborarea devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții, prevăzută în anexa nr. 4. (2) Se aprobă structura devizului general, prevăzută în anexa nr. 5. (3) Se aprobă structura devizului pe obiect, prevăzută în anexa nr. 6.		
Art. 3 În sensul prezentei hotărâri, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații: a) analiză cost-beneficiu: instrumentul de evaluare a avantajelor investițiilor din punctul de vedere al tuturor grupurilor de factori interesați, pe baza valorilor monetare atribuite tuturor consecințelor pozitive și negative ale investiției; b) documentație de avizare pentru lucrări de intervenții: documentația tehnico-economică similară studiului de fezabilitate, elaborată pe baza concluziilor raportului de expertiză tehnică și, după caz, ale raportului de audit energetic, pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici aferenți lucrărilor de intervenții la construcții existente; c) investiție publică majoră: investiția publică al cărei cost total depășește echivalentul a 25 milioane euro, în cazul investițiilor promovate în domeniul protecției mediului, sau echivalentul a 50 milioane euro, în cazul investițiilor promovate în alte domenii; d) lucrări de intervenții: lucrările la construcții	b) studii de diagnosticare: lucrarile de interventii asupra cladirilor si infrastructurilor existente necesita la fiecare faza studii si investigatii specifice reunite sub titulatura de studii de diagnosticare care sunt studii de tipul expertizelor asupra structurilor si instalatiilor existente, audit energetic, studii de identificare a alcatuirilor constructive ce utilizeaza azbest sau alte substante nocive, asigurare fluxuri conform norme, configuratii spatiale, etc. e) studiu de fezabilitate: documentația tehnico-economică prin care se stabilesc principalii indicatori tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții pe baza necesității și oportunității realizării acestuia și ce urmează a fi supuse aprobării;	b) Limitarea studiilor necesare la expertiza tehnica, inteleasa in mod curent doar ca expertiza a structurii de rezistenta si la auditul energetic nu acopera gama de situatii prezenta la cladirile existente. e) Se considera necesara revenirea la considerarea fazei S.F. ca un un studiu la dispozitia investitorului, prin care se aproba doar parametrii tehnico-economici ai investitiei (asa cum prevedea de altfel Ordinul nr 1743/69/1996) si nu o „documentatie tehnico-economica prin care se stabilesc principalii parametri tehnico-economici ... care cuprinde solutiile functionale, tehnologice, constructive si economice ” (asa cum prevede HG 28/2008). S.F.-ul conform HG 28 este un proiect care ingheata prematur solutia tehnica nelasand posibilitatea cautarii si gasirii solutiei optime si eficiente, avand efecte devastatoare asupra calitatii proiectelor si in mod evident asupra costurilor unei investitii. Studiul de fezabilitate trebuie sa fie doar o verificare de principiu a temei de proiectare facuta de investitor, a fezabilitatii obiectivului, inaintea promovarii acestuia.

<p>existente, inclusiv instalațiile aferente, asimilate obiectivelor de investiții, care constau în: reparații capitale, transformări, modificări, modernizări, consolidări, reabilitări termice, precum și lucrări de intervenții pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale și calamități naturale, efectuate în scopul asigurării cerințelor esențiale de calitate și funcționale ale construcțiilor, potrivit destinației lor;</p> <p>e) studiu de fezabilitate: documentația tehnico-economică prin care se stabilesc principalii indicatori tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții pe baza necesității și oportunității realizării acestuia și care cuprinde soluțiile funcționale, tehnologice, constructive și economice ce urmează a fi supuse aprobării;</p> <p>f) studiu de prefezabilitate: documentația tehnico-economică prin care se fundamentează necesitatea și oportunitatea investiției pe bază de date tehnice și economice.</p>		<p>Dupa aprobarea acestuia se definitiveaza si tema de proiectarea profesionalizata, in limitele parametrilor tehnico-economici aprobati, iar faza urmatoare se elaboreaza doar pe baza acestei teme de proiectare, fara ca solutiile de principiu avute in vedere la studiul de fezabilitate sa fie obligatorii. Parametrii tehnici aprobati se refera la capacitatile ce urmeaza a fi construite, fezabile din punct de vedere economic si nu la solutiile concrete arhitecturale sau tehnice in general. Restrictiile ce se vor impune proiectului se regasesc in tema de proiectare care include si reglementarile urbanistice ale amplasamentului etc.</p> <p>In practica actuala se incalca in mod flagrant si dreptul de autor al elaboratorilor „solutiilor functionale, tehnologice, constructive” incluse intr-un SF si intr-un contract care nu ii asigura autorului dreptul de continuare a proiectului asa cum prevedea Hotărârea nr. 727/1993 pentru aprobarea <i>Regulamentului privind procedurile de organizare a licitațiilor, prezentarea ofertelor și adjudecarea proiectării investițiilor publice</i> la art.1.10: „Contractantul desemnat în condițiile prevăzute la art. 1.5 pentru proiectarea studiului de fezabilitate va elabora și proiectul tehnic, caietul de sarcini și detaliile de execuție ale investiției publice”, desi complexitatea fazei S.F. la data respectiva era mult mai mica. Preluarea in fazele urmatoare a solutiilor prefigurate in Studiul de fezabilitate ar trebui sa se faca cu respectarea dreptului de autor.</p>
<p>Art. 4</p> <p>Prevederile prezentei hotărâri se aplică pentru realizarea obiectivelor de investiții noi, precum și lucrărilor de intervenții la construcții existente, finanțate, total sau parțial, din bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, și la art. 1 alin. (2) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.</p>		
<p>Art. 5</p> <p>(1) Proiectarea lucrărilor de construcții pentru obiective de investiții noi, inclusiv extinderi, se</p>	<p>Art. 5</p> <p>(1) Proiectarea lucrărilor de construcții pentru obiective de investiții noi, inclusiv extinderi, si</p>	<p>Diferentierea clara intre studii si proiect reflecta si finantarea acestor faze din linii de buget diferite. Un studiu se poate continua cu promovarea investitiei si intocmirea proiectului propriu zis sau poate sa</p>

<p>elaborează în următoarele faze:</p> <p>a) studiu de fezabilitate;</p> <p>b) proiect tehnic;</p> <p>c) detalii de execuție.</p> <p>(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru obiectivele de investiții noi, inclusiv extinderi, ale căror documentații tehnico-economice intră în competența de aprobare a Guvernului, se elaborează un studiu de fezabilitate anterior elaborării studiului de fezabilitate.</p> <p>(3) Proiectarea lucrărilor de construcții pentru intervenții la construcții existente, inclusiv instalațiile aferente, se elaborează în următoarele faze:</p> <p>a) expertiză tehnică și, după caz, audit energetic;</p> <p>b) documentație de avizare a lucrărilor de intervenții;</p> <p>c) proiect tehnic;</p> <p>d) detalii de execuție.</p>	<p>intervenții pe clase elaborează în următoarele faze:</p> <p>1. Studii de fundamentare și pregătire a investiției :</p> <p>a) tema de proiectare;</p> <p>b) studiul de fezabilitate ;</p> <p>c) studiul de fezabilitate;</p> <p>2. Proiecte pe baza cărora se autorizează și execută investiția :</p> <p>a) proiect tehnic preliminar</p> <p>b) proiect tehnic</p> <p>c) detalii de execuție (inclusiv asistenta tehnică a proiectantului pe toată perioada execuției)</p> <p>d) proiect real executat (as build)</p> <p>2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), investitorul poate să nu elaboreze studiul de fezabilitate pentru lucrări de complexitate mică sau pentru situațiile de urgență a promovării unei investiții. Acesta este însă obligatoriu pentru obiectivele de investiții noi, inclusiv extinderi sau intervenții ale căror documentații tehnico-economice intră în competența de aprobare a Guvernului.</p> <p>(3) Proiectarea lucrărilor de construcții pentru intervenții la construcții existente, inclusiv instalațiile aferente, se elaborează pe baza studiilor de diagnosticare. Aceste studii necesare se stabilesc în faza temei de proiectare dar ele pot fi actualizate sau completate cu orice alt studiu de diagnosticare ce se dovedește necesar pe parcursul elaborării documentațiilor sau execuției lucrărilor.</p>	<p>demonstreze că investiția nu este oportună și să se oprească sau să aștepte întrunirea unor condiții favorabile.</p> <p>Fazele introduse distinct existau practic nediferențiat în interiorul fazelor anterioare fără un cadru conținut bine precizat și fără posibilitatea unei bugetări distincte.</p> <p>Propunând ca faza distinctă Tema de proiectare avem în vedere o temă de proiectare profesionalizată întocmită de firme specializate și specialiști cu experiență pentru fiecare categorie de investiție.</p> <p>Lipsa temelor de proiectare profesionalizate este poate una din cele mai mari probleme ale întregului proces de proiectare. Nu este prevăzut niciăieri bugetul pentru aceasta, cine are competența de a o întocmi și când. Confuzia generală face ca investiții importante să fie demarate pe baza unor teme sumare. Se consideră de regulă că, de fapt S.F.-ul este tema pentru P.T. sau că sarcina proiectantului este de a stabili până la cele mai mici amănunte ce ar dori beneficiarul, ceea ce este complet eronat.</p> <p>În țările europene, tema de proiectare pentru o investiție publică, este întocmită de o firmă specializată și are de regulă mai multe volume ce însumează pentru o investiție medie câteva sute de pagini: Date generale, Program general al funcțiilor, Program detaliat al fiecărei funcțiuni, Exigențe tehnice și date anexe (urbanism, topo, geo ș.a.) cu precizări amănunțite asupra a ceea ce se dorește și a reglementărilor ce trebuie respectate. Proiectarea încă din fazele incipiente are la bază acest document foarte detaliat.</p> <p>O temă bună de proiectare trebuie să stabilească foarte clar parametrii principali ce trebuie atinși după implementarea proiectului, fiind prin aceasta perfectibilă și adaptabilă de comun acord între beneficiar și proiectant în raport cu evoluția proiectului. Un astfel de principiu care stă la baza întocmirii unei teme de proiectare permite de asemenea optimizarea soluțiilor pe parcursul dezvoltării proiectului și execuției lucrărilor.</p> <p>Proiectul tehnic preliminar reprezintă un minim din ceea ce ar trebui introdus între faza Studiului de fezabilitate și proiectul tehnic propriu zis, pe baza căruia se face licitația de execuție.</p> <p>În legislația franceză există două faze succesive ce dau împreună faza propusă: <i>avant-projet sommaire APS și avant-projet définitif APD</i>, fiind posibilă concentrarea într-o singură fază pentru investiții mai simple. De asemenea legislația franceză prevede înaintea APS și APD și o fază <i>études d'esquisse ESQ</i> care corespunde de regulă conținutului ce se predă la un concurs de arhitectură pentru preluarea proiectării sau ar putea fi un maxim de piese tehnice ce ar sta la bază</p>
--	--	---

		<p>unui Studiu de fezabilitate.</p> <p>Faza proiect tehnic preliminar ar putea avea ca echivalent faza DTAC din legislatia noastra, mai putin interpretarea ei ca fiind <i>extras din PT (proiect tehnic)</i> interpretare ce ar bloca de asemenea evolutia proiectului spre variante optimizate prin procesul firesc de proiectare. In legislatia franceza permisul de construire se poate obtine pe baza APS sau chiar ESQ.</p> <p>Avand in vedere si propunerile OAR pentru modificarea legii 50 se poate considera ca obtinerea autorizatiei de construire se poate face pe baza Proiectului tehnic preliminar.</p> <p>b) proiect tehnic- remarcam doar faptul ca proiectul tehnic definit de O. 863 este obligatoriu doar investitiilor publice si suntem in situatia paradoxala de a nu avea un cadru continut valabil pentru toate tipurile de investitie desi legislatia aferenta autorizarii si proiectarii in general reclama existenta acestuia.</p> <p>c) detalii de executie</p> <p>In legislatia actuala (nici macar in ordinul 863) nu se face delimitarea clara a sarcinilor in intocmirea detaliilor de executie si a continutului acestora</p> <p>Detaliile de executie in ordinul 11/N /1994 erau corect impartite in 3 categorii la cap. 6.10:</p> <p>„Detalii de executie unicate ... elaborate de proiectant ... ;Detalii de executie pentru echiparea obiectivului cu aparatura, echipamente ... furnizate de catre furnizori; Detalii de executie curente standardizate sau cele care se afla direct in specificul tehnologic al firmei constructoare, se vor executa, de regula de catre constructor constituind una din sarcinile lui importante, pe care si-o asuma prin ofertare la licitatie ... In toate situatiile si cazurile de mai sus, proiectantul trebuie, insa, sa supravezeze intocmirea si adaptarea tuturor detaliilor de executie, indiferent cine le elaboreaza, cunoscand ca acestea in procesul de executie, finalizeaza conceptul de proiectare facut de el. ” Ordinul 11/N nefiind abrogat ar trebui preluate si clarificate continutul si tipurile de detalii si de asemenea momentul cand acestea se intocmesc.</p> <p>Caracterul definitiv pe care il are, in acest moment, proiectul tehnic si detaliile de executie elaborate de proiectant inaintea atribuirii executiei, denota faptul ca, nu se intelege ca si perioada executiei este o faza de proiectare. In tarile europene urmarirea executiei reprezinta cca 45% din activitatea proiectantilor. Nu se intelege ca proiectul tehnologic de executie trebuie sa cada in sarcina constructorului care poate optimiza costurile si tehnologia pe un proiect deschis, dar care este controlat si</p>
--	--	--

		<p>supervizat de proiectant pana la sfarsitul lucrarii. În acest fel, tehnologiile de construcții se pot optimiza și eficientiza. Firmele de proiectare nu sint institute de cercetare si nu inventeaza sau optimizeaza tehnologii de executie.</p> <p>Se impune acordarea unui termen de conciliere intre proiectant, constructorul castigator al licitatiei si beneficiar pentru armonizarea solutiilor tehnologice avute in vedere de executant cu prevederile din proiect urmate de adaptarea documentatiei la tehnologia acceptata de proiectant si beneficiar.Desi nu a fost tratata ca faza distincta aceasta faza de lucru trebuie inclusa in asistenta pe care o acorda proiectantul la licitatie de executie si eventual ca faza de negociere pentru acordarea contractului de executie.</p> <p>Definirea fazelor de proiectare si a celorlalte reglementari conexe trebuie sa permita optimizarea solutiilor care se executa in final. Fiecare faza reprezinta o conturare si definitivare data de scara si nivelul de detaliu la care se elaboreaza.</p> <p>In acest moment schimbarile de solutie, chiar intre faze, nu sunt admise sau daca totusi se accepta prin exceptie sunt insotite de o multitudine de proceduri adiacente.</p> <p>Un alt aspect ar fi armonizarea cu regulamentele de absorbtie a fondurilor europene, cu prevederile normativelor tehnice in vigoare si cu legile speciale.</p> <p>Cel mai grait exemplu este cel de la lucrarile la monumente istorice cand se pot descoperi situri arheologice ce necesita investigare de specialitate si rezultatele pot duce la modificarea radicala a solutiilor proiectate initial sau chiar la infirmarea ipotezelor de proiectare. Aceste situatii duc la modificari de termene si costuri care conform legii patrimoniului nu pot fi evitate.</p> <p>Procedee in care executia se poate face pe un proiect modificat daca se obtin parametrii solicitati prin tema obiectivului ce trebuie realizat, se aplica in Ungaria si Polonia, absorbtia fondurilor facandu-se in proportie incomparabil mai mare.</p> <p>Caracterul inghetat pretins proiectelor in Romania inca de la faza SF ar putea fi interpretat ca o sabotare a procesului evolutiv al dezvoltarii tehnologiei si implicit a eficientei economice si de asemenea o piedica in absorbtia fondurilor europene.</p> <p>d) proiect real executat</p> <p>Aceasta faza ar trebui sa cada in sarcina constructorului, proiectantul doar verificand si avizand planurile. In orice caz proiectantul nu o poate</p>
--	--	---

		intocmi fara aportul acestuia. A fost propusa avand in vedere ca in Romania constructorii nu au capacitatea si dotarea necesara intocmirii si furnizarii acestei documentatii de cele mai multe ori actualizarea planurilor cazand in sarcina proiectantului, fiind in cel mai bun caz inclusa in asistenta tehnica. Proiectul real executat va sta la baza receptiei lucrarilor de executie.
Art. 6 Prin excepție de la prevederile art. 4, prezenta hotărâre nu se aplică: a) obiectivelor de investiții/lucrărilor de intervenții aflate în curs de execuție la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, care se supun prevederilor actelor normative în vigoare la data aprobării; b) obiectivelor de investiții/lucrărilor de intervenții pentru ale căror studii de fezabilitate/documentații de avizare a lucrărilor de intervenții au fost demarate procedurile de achiziție publică, în condițiile legii; c) obiectivelor de investiții noi și/sau lucrărilor de intervenții la construcții existente, cuprinse în programele instituțiilor care fac parte din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională.		
Art. 7 Anexele nr. 1-6 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.		
Art. 8 Pentru aplicarea unitară a prevederilor prezentei hotărâri, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, cu avizul Ministerului Economiei și Finanțelor, poate emite instrucțiuni care se aprobă prin ordin al ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.		
Art. 9 ▶(la data 18-mai-2009 Art. 9 a se vedea referinte de aplicare din Ordinul 28/2009) ▶(la data 09-oct-2008 Art. 9 a se vedea referinte de aplicare din Ordinul 597/2008) Pentru realizarea obiectivelor prevăzute la art. 6 lit.		

<p>c), conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente investițiilor publice se aprobă prin ordin al ministrului/conducătorului organului de specialitate al administrației publice centrale interesat, cu avizul Ministerului Economiei și Finanțelor și al Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, în conformitate cu reglementările în vigoare.</p>		
<p>Art. 10 (1)Prevederile prezentei hotărâri intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I. (2)Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 1.179/2002 privind aprobarea Structurii devizului general și a Metodologiei privind elaborarea devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 804 din 5 noiembrie 2002, cu completările ulterioare.</p>		
<p>ANEXA Nr. 1: CONȚINUTUL-CADRU al studiului de prefezabilitate</p>		
<p>CAPITOLUL A: Piese scrise (1)Date generale: 1.denumirea obiectivului de investiții; 2.amplasamentul (județul, localitatea, strada, numărul); 3.titularul investiției; 4.beneficiarul investiției; 5.elaboratorul studiului. (2)Necesitatea și oportunitatea investiției 1.necesitatea investiției: a)scurtă prezentare privind situația existentă, din care să rezulte necesitatea investiției; b)tabele, hărți, grafice, planșe desenate, fotografii etc. care să explice situația existentă și necesitatea investiției; c)deficiențele majore ale situației actuale privind necesarul de dezvoltare a zonei;</p>		

<p>d) prognoze pe termen mediu și lung;</p> <p>2. oportunitatea investiției:</p> <p>a) încadrarea obiectivului în politicile de investiții generale, sectoriale sau regionale;</p> <p>b) actele legislative care reglementează domeniul investiției, după caz;</p> <p>c) acorduri internaționale ale statului care obligă partea română la realizarea investiției, după caz.</p> <p>(3) Scenariile tehnico-economice prin care obiectivele proiectului de investiții pot fi atinse:</p> <p>1. scenarii propuse (minimum două);</p> <p>2. scenariul recomandat de către elaborator;</p> <p>3. avantajele scenariului recomandat.</p> <p>(4) Date privind amplasamentul și terenul pe care urmează să se amplaseze obiectivul de investiție</p> <p>Informații despre terenul din amplasament:</p> <p>1. situația juridică privind proprietatea asupra terenului care urmează a fi ocupat - definitiv și/sau temporar - de obiectivul de investiții;</p> <p>2. suprafața estimată a terenului;</p> <p>3. caracteristicile geofizice ale terenului din amplasament determinate în baza studiului geotehnic realizat special pentru obiectivul de investiții privind:</p> <p>a) zona seismică de calcul și perioada de colț;</p> <p>b) datele preliminare asupra naturii terenului de fundare și presiunea convențională;</p> <p>c) nivelul maxim al apelor freatice;</p> <p>4. studiile topografice preliminare;</p> <p>5. datele climatice ale zonei în care este situat amplasamentul.</p> <p>(5) Costul estimativ al investiției</p> <p>1. Cheltuieli pentru elaborarea documentației tehnico-economice:</p> <p>a) cheltuieli pentru elaborarea documentațiilor de proiectare (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, expertiză tehnică, proiect tehnic și detalii de execuție), după caz;</p> <p>b) cheltuieli pentru activitatea de consultanță și asistență tehnică;</p> <p>c) cheltuieli pentru obținerea avizelor și acordurilor de principiu necesare elaborării studiului de</p>		
--	--	--

<p>prezezabilitate;</p> <p>d) cheltuieli pentru pregătirea documentelor privind aplicarea procedurii pentru atribuirea contractului de lucrări și a contractului de servicii de proiectare, urbanism, inginerie, alte servicii tehnice, conform prevederilor legale (instrucțiuni pentru ofertanți, publicitate, onorarii și cheltuieli de deplasare etc.).</p> <p>2. Valoarea totală estimată a investiției</p> <p>(6) Avize și acorduri de principiu, după caz</p>		
<p>CAPITOLUL B: Piese desenate:</p> <p>1. plan de amplasare în zonă (1:25.000 - 1:5.000);</p> <p>2. plan general (1:2.000 - 1:500).</p>		
<p>ANEXA Nr. 2: CONȚINUTUL-CADRU al studiului de fezabilitate</p>		
<p>CAPITOLUL A: Piese scrise</p> <p>(1) Date generale:</p> <p>1. denumirea obiectivului de investiții;</p> <p>2. amplasamentul (județul, localitatea, strada, numărul);</p> <p>3. titularul investiției;</p> <p>4. beneficiarul investiției;</p> <p>5. laboratorul studiului.</p> <p>(2) Informații generale privind proiectul</p> <p>1. situația actuală și informații despre entitatea responsabilă cu implementarea proiectului;</p> <p>2. descrierea investiției:</p> <p>a) concluziile studiului de prezezabilitate sau ale planului detaliat de investiții pe termen lung (în cazul în care au fost elaborate în prealabil) privind situația actuală, necesitatea și oportunitatea promovării investiției, precum și scenariul tehnico-economic selectat;</p> <p>b) scenariile tehnico-economice prin care obiectivele proiectului de investiții pot fi atinse (în cazul în care, anterior studiului de fezabilitate, nu a fost elaborat un studiu de prezezabilitate sau un plan detaliat de investiții pe termen lung):</p> <ul style="list-style-type: none"> - scenarii propuse (minimum două); - scenariul recomandat de către laborator; 	<p>Trebuie sa se elimine ideea ca scenariile pot avea in vedere „solutiile functionale, tehnologice, constructive” si definit mai clar algoritmul dupa care se intocmesc utilizand doar indicatorii tehnico-economici care fac obiectul studiului de fezabilitate</p>	<p>Referitor la scenariile tehnico-economice trebuie definite mai clar in ce constau pentru ca pot duce la interpretari aberante.</p> <p>Citam dintr-o adresă a A.N.R.M.A.P. apărută pe www.ANRMAP.ro în iulie 2013 despre circumstanțe imprevizibile:</p> <p><i>”Identificarea unei soluții tehnice mai avantajoase din punct de vedere tehnico-economic pentru autoritatea contractantă nu reprezintă o circumstanță imprevizibilă....autoritatea contractantă având obligația</i></p>

<p>- avantajele scenariului recomandat;</p> <p>c) descrierea constructivă, funcțională și tehnologică, după caz;</p> <p>3. date tehnice ale investiției:</p> <p>a) zona și amplasamentul;</p> <p>b) statutul juridic al terenului care urmează să fie ocupat;</p> <p>c) situația ocupărilor definitive de teren: suprafața totală, reprezentând terenuri din intravilan/extravilan;</p> <p>d) studii de teren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - studii topografice cuprinzând planuri topografice cu amplasamentele reperelor, liste cu repere în sistem de referință național; - studiu geotehnic cuprinzând planuri cu amplasamentul forajelor, fișelor complexe cu rezultatele determinărilor de laborator, analiza apei subterane, raportul geotehnic cu recomandările pentru fundare și consolidări; - alte studii de specialitate necesare, după caz; <p>e) caracteristicile principale ale construcțiilor din cadrul obiectivului de investiții, specifice domeniului de activitate, și variantele constructive de realizare a investiției, cu recomandarea variantei optime pentru aprobare;</p> <p>f) situația existentă a utilităților și analiza de consum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - necesarul de utilități pentru varianta propusă promovării; - soluții tehnice de asigurare cu utilități; <p>g) concluziile evaluării impactului asupra mediului;</p> <p>4. durata de realizare și etapele principale; graficul de realizare a investiției.</p> <p>(3) Costurile estimative ale investiției</p> <p>1. valoarea totală cu detalierea pe structura devizului general;</p> <p>2. eșalonarea costurilor coroborate cu graficul de realizare a investiției.</p> <p>(4) Analiza cost-beneficiu:</p> <p>1. identificarea investiției și definirea obiectivelor, inclusiv specificarea perioadei de referință;</p> <p>2. analiza opțiunilor¹⁾;</p> <p>3. analiza financiară, inclusiv calcularea indicatorilor</p>		<p><i>identificării soluției care să corespundă necesităților sale anterior demarării procedurii de atribuire. De altfel, studiul de fezabilitate și studiul de fezabilitate trebuie să conțină minimum două scenarii tehnico-economice pentru atingerea obiectivelor proiectului de investiții”.</i></p> <p>Acest punct de vedere este aplicat și problemelor de detaliu (de tipul schimbării unui detaliu de pardoseală) ca și cum la studiul de fezabilitate sau în scenariile tehnico-economice trebuie să abordezi și să stabilești toate amănunțele.</p>
---	--	--

<p>de performanță financiară: fluxul cumulat, valoarea actuală netă, rata internă de rentabilitate și raportul cost-beneficiu;</p> <p>4.analiza economică²⁾, inclusiv calcularea indicatorilor de performanță economică: valoarea actuală netă, rata internă de rentabilitate și raportul cost-beneficiu;</p> <p>5.analiza de senzitivitate;</p> <p>6.analiza de risc.</p> <hr/> <p>¹⁾ Varianta zero (variantă fără investiție), varianta maximă (variantă cu investiție maximă), varianta medie (variantă cu investiție medie); se va preciza varianta selectată.</p> <p>²⁾ Este obligatorie doar în cazul investițiilor publice majore.</p> <p>(5)Sursele de finanțare a investiției</p> <p>Sursele de finanțare a investițiilor se constituie în conformitate cu legislația în vigoare și constau din fonduri proprii, credite bancare, fonduri de la bugetul de stat/bugetul local, credite externe garantate sau contractate de stat, fonduri externe nerambursabile și alte surse legal constituite.</p> <p>(6)Estimări privind forța de muncă ocupată prin realizarea investiției</p> <p>1.număr de locuri de muncă create în faza de execuție;</p> <p>2.număr de locuri de muncă create în faza de operare.</p> <p>(7)Principalii indicatori tehnico-economici ai investiției</p> <p>1.valoarea totală (INV), inclusiv TVA (mii lei) (în prețuri - luna, anul, 1 euro = lei), din care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - construcții-montaj (C+M); <p>2.eșalonarea investiției (INV/C+M):</p> <ul style="list-style-type: none"> - anul I; - anul II <p>3.durata de realizare (luni);</p> <p>4.capacități (în unități fizice și valorice);</p> <p>5.alți indicatori specifici domeniului de activitate în care este realizată investiția, după caz.</p>		<p>Consideram ca prevederile Capitolului B. Piese desenate prin care se solicită „3. Planuri și secțiuni generale de arhitectură, rezistență, instalații, inclusiv planuri de coordonare a tuturor specialităților ce concură la realizarea proiectului” sint cel puțin pentru un P.T. (parțial) extras din P.T. (și atunci nu mai știm ce este D.T.A.C.-ul).</p>
--	--	---

<p>(8) Avize și acorduri de principiu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. avizul beneficiarului de investiție privind necesitatea și oportunitatea investiției; 2. certificatul de urbanism; 3. avize de principiu privind asigurarea utilităților (energie termică și electrică, gaz metan, apă-canal, telecomunicații etc.); 4. acordul de mediu; 5. alte avize și acorduri de principiu specifice. <p>CAPITOLUL B: Piese desenate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. plan de amplasare în zonă (1:25000 - 1:5000); 2. plan general (1: 2000 - 1:500); 3. planuri și secțiuni generale de arhitectură, rezistență, instalații, inclusiv planuri de coordonare a tuturor specialităților ce concură la realizarea proiectului; 4. planuri speciale, profile longitudinale, profile transversale, după caz. 	<p>3. Planuri de arhitectura – planurile nivelurilor, vederi și secțiuni caracteristice pentru principalele obiecte</p>	<p>Ar putea fi cadrul conținut pentru Proiectul tehnic preliminar propus. Pentru o clădire, elaborarea din această fază a unor planuri chiar generale de rezistență și instalații, este împotriva mersului normal al proiectării și un efort inutil. În mod normal, după elaborarea planurilor de arhitectura definitive, se începe de către atelierele de specialitate elaborarea planurilor specifice. Până atunci, se face doar o consultare de principiu cu aceștia, pentru a analiza fezabilitatea obiectivului, aportul acestor specialiști, materializându-se doar în memorii de specialitate.</p> <p>Credem că trebuie revenit la spiritul prevederilor Ordinului nr 1743/69/1996 în care se specifică La pct.3 „Planuri de arhitectura – planurile nivelurilor, fațade, vederi, secțiuni pentru principalele obiecte de construcții.”</p> <p>Eventual s-ar putea reformula: <i>Planuri de arhitectura – planurile nivelurilor, vederi și secțiuni caracteristice pentru principalele obiecte de construcții și adăuga eventuale specificații clare asupra nivelului de detaliere sau chiar cotare.</i> În legislația franceză ar putea fi găsit un corespondent în faza <i>etudes d'esquisse ESQ</i> care corespunde de regula conținutului ce se preda la un concurs de arhitectura pentru preluarea proiectării după cum s-a precizat mai sus.</p> <p>Trebuie date clarificări distincte pentru obiectivele de investiții ce au ca obiect principal drumuri, poduri sau rețele de utilități, după caz. A se consulta în acest sens specialiștii în domeniu.</p>
<p>ANEXA Nr. 3: CONȚINUTUL-CADRU al documentației de avizare a lucrărilor de intervenții</p>		
<p>CAPITOLUL A: Piese scrise</p> <p>(1) Date generale:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. denumirea obiectivului de investiții; 2. amplasamentul (județul, localitatea, strada, numărul); 3. titularul investiției; 4. beneficiarul investiției; 5. elaboratorul documentației. <p>(2) Descrierea investiției:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. situația existentă a obiectivului de investiții: <p>- starea tehnică, din punctul de vedere al asigurării</p>	<p>Considerăm că ar fi oportun să se revizuiască H.G. nr. 28 menținându-se doar un singur tip de documentație, respectiv S.F., la care oricum se ajunge în majoritatea lucrărilor de intervenții, acestea presupunând în foarte multe situații extinderi. Se va preciza doar că pentru lucrările care vor include și clădiri existente se vor elabora și expertizele necesare pe care le putem grupa în Studii de diagnosticare definite la art 3 b.</p>	<p>Introducerea prin H.G. nr. 28/2008 a documentației tip D.A.L.I. pentru lucrările de intervenții diferită de S.F. pentru lucrările de investiții noi a creat numai situații neclare, au necesitat modificări și clarificări, ca de exemplu :</p> <p>- a fost necesar ordinul nr. 276 din 28 aprilie 2009 prin care se accepta că pentru „proiectul complex de investiții care cuprinde atât lucrări de construcții pentru realizarea obiectivelor de investiții noi, inclusiv extinderi, cât și lucrări de construcții pentru realizarea intervențiilor la construcții existente” se elaborează un studiu de fezabilitate „pentru întregul proiect complex de investiții, cu includerea elementelor specifice</p>

<p>cerințelor esențiale de calitate în construcții, potrivit legii;</p> <ul style="list-style-type: none"> - valoarea de inventar a construcției; - actul doveditor al forței majore, după caz; <p>2.concluziile raportului de expertiză tehnică/audit energetic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea a cel puțin două opțiuni; - recomandarea expertului/auditorului energetic asupra soluției optime din punct de vedere tehnic și economic, de dezvoltare în cadrul documentației de avizare a lucrărilor de intervenții. <p>(3)Date tehnice ale investiției:</p> <p>1.descrierea lucrărilor de bază și a celor rezultate ca necesare de efectuat în urma realizării lucrărilor de bază;</p> <p>2.descrierea, după caz, a lucrărilor de modernizare efectuate în spațiile consolidate/reabilitate/reparate;</p> <p>3.consumuri de utilități:</p> <p>a)necesarul de utilități rezultate, după caz în situația executării unor lucrări de modernizare;</p> <p>b)estimări privind depășirea consumurilor inițiale de utilități.</p> <p>(4)Durata de realizare și etapele principale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - graficul de realizare a investiției; <p>(5)Costurile estimative ale investiției:</p> <p>1.valoarea totală cu detalierea pe structura devizului general;</p> <p>2.eșalonarea costurilor coroborate cu graficul de realizare a investiției.</p> <p>(6)Indicatori de apreciere a eficienței economice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiza comparativă a costului realizării lucrărilor de intervenții față de valoarea de inventar a construcției. <p>(7)Sursele de finanțare a investiției</p> <p>Sursele de finanțare a investiției se constituie în conformitate cu legislația în vigoare și constau în fonduri proprii, credite bancare, fonduri de la bugetul de stat/bugetul local, credite externe garantate sau contractate de stat, fonduri externe nerambursabile și alte surse legal constituite.</p> <p>(8)Estimări privind forța de muncă ocupată prin realizarea investiției:</p>		<p>din documentația de avizare pentru lucrări de intervenții la construcții existente” (v. art. I 1).</p> <p>-au fost necesare clarificări pentru încadrarea într-o categorie sau alta a categoriilor de lucrări de tipul supraînălțare/supraetajare. Prin adresa nr. 127236/13.11.2008 a M.D.L.P.L. către Agenția pentru dezvoltare regională București-Ilfov, etajele noi adăugate unei construcții pe verticala au fost considerate intervenții spre deosebire de cele care „se extind, având structura proprie realizată în continuarea structurii construcției existente sau cu rost de dilatare și cu asigurarea continuității funcționale.” Se înțelege că o extindere pe orizontală este o investiție nouă și o extindere pe verticală, cum poate fi înțeleasă o etajare, este o intervenție, doar din punctul de vedere al structurii de rezistență fără a ține cont de complexitatea funcțională, arhitecturală și a rezolvării instalațiilor care sînt similare în ambele situații.</p> <p>Propunem în esență o revenire la prevederile HG nr. 1179 / 24 octombrie 2002 și Metodologiei pentru elaborarea devizului general publicate în M.O. din 5 noiembrie 2002, prin care documentația S.F. includea atât obiectivele de investiție (noi) cât și lucrările de intervenție (la clădiri existente).</p>
---	--	--

<p>1.număr de locuri de muncă create în faza de execuție;</p> <p>2.număr de locuri de muncă create în faza de operare.</p> <p>(9)Principalii indicatori tehnico-economici ai investiției:</p> <p>1.valoarea totală (INV), inclusiv TVA (mii lei) (în prețuri - luna, anul, 1 euro = lei), din care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - construcții-montaj (C+M); <p>2.eșalonarea investiției (INV/C+M):</p> <ul style="list-style-type: none"> - anul I; - anul II; <p>3.durata de realizare (luni);</p> <p>4.capacități (în unități fizice și valorice);</p> <p>5.alți indicatori specifici domeniului de activitate în care este realizată investiția, după caz.</p> <p>(10)Avize și acorduri de principiu:</p> <p>1.certificatul de urbanism;</p> <p>2.avize de principiu privind asigurarea utilităților (energie termică și electrică, gaz metan, apă-canal, telecomunicații etc.);</p> <p>3.acordul de mediu;</p> <p>4.alte avize și acorduri de principiu specifice tipului de intervenție.</p>		
<p>CAPITOLUL B: Piese desenate:</p> <p>1.plan de amplasare în zonă (1:25000-1:5000);</p> <p>2.plan general (1:2000-1:500);</p> <p>3.planuri și secțiuni generale de arhitectură, rezistență, instalații, inclusiv planuri de coordonare a tuturor specialităților ce concură la realizarea proiectului;</p> <p>4.planuri speciale, profile longitudinale, profile transversale, după caz.</p> <p>NOTĂ:</p> <p>Cheltuielile de investiții aferente lucrărilor de intervenții se aprobă de către ordonatorul principal de credite, conform prevederilor art. 46 alin. (3) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare.</p>		

ANEXA Nr. 4: METODOLOGIE din 9 ianuarie 2008 privind elaborarea devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții		
CAPITOLUL A: Prevederi generale		
Art. 1 Devizul general este documentația economică prin care se stabilește valoarea totală estimativă a cheltuielilor necesare realizării obiectivelor de investiții sau a cheltuielilor asimilate investițiilor, necesare realizării lucrărilor de intervenții la construcții și instalații, în faza de proiectare studiu de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții.	Art. 1 Devizul general este documentația economică prin care se stabilește valoarea totală estimativă a cheltuielilor necesare realizării obiectivelor de investiții sau a cheltuielilor asimilate investițiilor, necesare realizării lucrărilor de intervenții la construcții și instalații, în faza de proiectare studiu de fezabilitate	Trebuie să revenim la sensul inițial al acestui tip de documentație și la sensul cuvintelor studiu, fezabilitate și estimativ. Devizul general este semnat de fapt și de beneficiar/investitor și trebuie să limiteze valoarea la nivelul calitativ solicitat de acesta dar susținut de date statistice și lucrări similare care sa-i dovedeasca fezabilitatea.
Art. 2 Devizul general se structurează pe capitole și subcapitole de cheltuieli.		
Art. 3 În cadrul fiecărui capitol/subcapitol de cheltuieli se înscriu obiectele de investiție (la cap. 4 și, după caz, cap./subcap. 1.2, 1.3, 2, 3.1, 5.1), sau natura cheltuielilor (la celelalte capitole/subcapitole).		
Art. 4 Compensarea cheltuielilor între capitolele/subcapitolele de cheltuieli cuprinse în devizul general, pe parcursul derulării investiției, în cadrul aceleiași valori totale, se face prin actualizarea devizului general, prin grija beneficiarului.		
Art. 5 Devizul general întocmit la faza de proiectare - studiu de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții se actualizează prin grija beneficiarului ori de câte ori este necesar, dar de regulă în următoarele situații:		

<p>a) la data supunerii spre aprobare a studiului de fezabilitate/documentației de fezabilitate;</p> <p>b) la data solicitării autorizației de construire;</p> <p>c) la data organizării procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică pentru execuția de lucrări;</p> <p>d) după încheierea contractelor de achiziție, rezultând valoarea de finanțare a obiectivului de investiție/lucrărilor de intervenții;</p> <p>e) la data întocmirii sau modificării de către ordonatorul principal de credite, potrivit legii, a listei obiectivelor de investiții, anexă la bugetul de stat sau la bugetul local, atât pentru obiective de investiții noi, cât și în continuare.</p>		
<p>Art. 6</p> <p>Valoarea actualizată a obiectivelor de investiții se aprobă de ordonatorii principali de credite, potrivit prevederilor legale în vigoare.</p>		
<p>Art. 7</p> <p>(1) Elaborarea devizului general se face conform precizărilor prezentate la lit. B din prezenta anexă.</p> <p>(2) Structura devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții este prezentată în anexa nr. 5 la hotărâre.</p>		
<p>CAPITOLUL B: Structura devizului general pe capitole de cheltuieli</p>		
<p>Art. 8</p> <p>În capitolele/subcapitolele devizului general prevăzut în anexa nr. 5 se cuprind următoarele cheltuieli:</p> <p>(1) CAPITOLUL 1: Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului</p> <p>1. _</p> <p>1.1. Obținerea terenului</p> <p>Se includ cheltuielile efectuate pentru cumpărarea de terenuri, plata concesiunii (redevenței) pe durata realizării lucrărilor, exproprieri, despăgubiri, schimbarea regimului juridic al terenului, scoaterea</p>		

<p>temporară sau definitivă din circuitul agricol, precum și alte cheltuieli de aceeași natură.</p> <p>1.2.Amenajarea terenului Se includ cheltuielile efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în demolări, demontări, dezafectări, defrișări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, sistematizări pe verticală, drenaje, epuismențe (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă, strămutări de localități sau monumente istorice etc.</p> <p>1.3.Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială Se includ cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, precum plantare de copaci, reamenajare spații verzi, și reintroducerea în circuitul agricol a suprafețelor scoase temporar din uz.</p>		
<p>(2)CAPITOLUL 2: Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului</p> <p>2.Se includ cheltuielile aferente asigurării cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, drumuri de acces, căi ferate industriale, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic, ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități.</p>		
<p>(3)CAPITOLUL 3: Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică</p> <p>3._</p> <p>3.1.Studii de teren Se cuprind cheltuielile pentru studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție.</p> <p>3.2.Obținere avize, acorduri, autorizații</p>	<p>3.1. Studii de teren Se cuprind cheltuielile pentru studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție și alte studii specifice esalonate pentru toate fazele de proiectare.</p>	<p>Se pretinde în practica obișnuită ca studiile de teren se întocmesc doar la faza SF și nu mai este necesară detalierea lor. Dar dacă nu mai faci investiția după ce ai cheltuit inutil banii pe un studiu geo detaliat ? Sau dacă ai nevoie de un studiu geotehnic local pentru a eficientiza soluția în faza DE Nu este cazul la SF să faci o ridicare topo la scară 1 :200 de care ai nevoie în faza de proiectare de proiect tehnic sau detalii etc. Nu este vorba de situații neprevăzute ci de o esalonare firească pentru a reduce cheltuielile în faza de studii până la obținerea și clarificarea finanțării.</p>

<p>Se includ cheltuielile pentru:</p> <p>a)obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;</p> <p>b)obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;</p> <p>c)obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și branșamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie etc.;</p> <p>d)obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;</p> <p>e)întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară;</p> <p>f)obținerea acordului de mediu;</p> <p>g)obținerea avizului P.S.I.;</p> <p>h)alte avize, acorduri și autorizații.</p> <p>3.3.Proiectare și inginerie</p> <p>Se includ cheltuielile pentru elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, proiect tehnic și detalii de execuție), pentru plata verificării tehnice a proiectării și pentru plata elaborării certificatului de performanță energetică a clădirii, precum și pentru elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de trafic etc.). Pentru lucrările de intervenții la construcții existente sau pentru continuarea lucrărilor la obiective începute și neterminate, se includ cheltuielile efectuate pentru expertizarea tehnică.</p> <p>Pentru lucrările de creștere a performanței energetice a clădirilor ca urmare a modernizărilor/reabilitărilor, se includ cheltuielile pentru efectuarea auditului energetic.</p> <p>3.4.Organizarea procedurilor de achiziție</p> <p>Se includ cheltuielile aferente organizării și derulării procedurilor de achiziții publice, precum: cheltuieli aferente întocmirii documentației de atribuire și</p>	<p>3.3 Se va adapta fazelor de proiectare propuse ...</p> <p>inclusiv pentru proiectare cu utilizarea BIM</p>	<p>La nivel european, intregul proces de proiectare este in acest moment in curs de a fi integrat noului mod de a concepe, executa si gestiona obiectivele de investitii, prin utilizarea noii tehnologii informatice BIM (Building Information Modelling EN sau Maquette numerique FR).</p> <p>Deja Uniunea Europeana a dat directive pentru adoptarea in cele 28 de tari a sistemului BIM pentru cladirile publice in urmatoorii ani, incepand cu 2016, iar complexitatea acestei transformari si implicatiile ei la nivel legislativ este analizata in principalele tari europene.</p> <p>Informații privind acest aspect se pot obține pe adresele deschise on-line deja din 2014.</p> <p>http://info.bimobject.com/Read.aspx?type=pr&id=1755425&date=201401</p> <p>http://www.bimtaskgroup.org/european-directive-officially-opens-public-procurement-to-use-bim/</p> <p>http://www.construction-manager.co.uk/news/eu-votes-embed-bim-europe-wide-procurement-rules/</p> <p>http://www.constructionweekonline.com/article-25979-eu-leaders-support-use-of-bim-technology/#.U1iWpMpySo</p>
--	---	--

<p>multiplicării acesteia (exclusiv cele cumpărate de ofertanți); cheltuielile cu onorariile, transportul, cazarea și diurna membrilor desemnați în comisiile de evaluare; anunțuri de intenție, de participare și de atribuire a contractelor, corespondență prin poștă, fax, poștă electronică etc., în legătură cu procedurile de achiziție publică.</p> <p>3.5.Consultanță Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:</p> <p>a)plata serviciilor de consultanță la elaborarea studiilor de piață, de evaluare etc.;</p> <p>b)plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului execuției investiției sau administrarea contractului de execuție.</p> <p>3.6.Asistență tehnică Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:</p> <p>a)asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor (în cazul în care aceasta nu intră în tariful proiectului);</p> <p>b)plata diriginților de șantier, desemnați de autoritatea contractantă, autorizați conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații.</p>	<p>a) asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada licitației de execuție, de execuție și de recepție a lucrărilor</p>	<p>Faptul ca in acceptiunea ghidurilor pentru accesarea fondurilor europene asistenta tehnica nu poate fi incredintata direct proiectantilor investitiei , contractarea directa a acesteia cu proiectantul initial fiind penalizata, denatureaza intregul proces de proiectare.</p> <p>Trebuie eliminata ideea ca asistenta din partea proiectantului o poate face altcineva decat cel care a intocmit proiectul... Nu se intelege ca si perioada executiei este o faza de proiectare... in care se optimizeaza proiectul dar sub controlul si cu viza proiectantului pana la sfarsitul lucrarii.</p> <p>Trebuie definite distinct si detaliat dupa modelul legislatiei europene misiunile incluse in asistenta asigurata de proiectant pentru a putea fi bugetate.</p>
<p>(4)CAPITOLUL 4: Cheltuieli pentru investiția de bază 4._ 4.1.Construcții și instalații Se cuprind cheltuielile aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție: clădiri, construcții speciale, instalații aferente construcțiilor, precum instalații electrice, sanitare, instalații interioare de alimentare cu gaze naturale, instalații de încălzire, ventilare, climatizare, P.S.I., telecomunicații și alte tipuri de instalații impuse de destinația obiectivului.</p>		

<p>Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție, iar delimitarea obiectelor se face de către proiectant. Cheltuielile aferente fiecărui obiect de construcție sunt estimate prin devizul pe obiect.</p> <p>4.2.Montajul utilajelor tehnologice Se cuprind cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție.</p> <p>4.3.Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj Se cuprind cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție.</p> <p>4.4.Utilaje fără montaj și echipamente de transport Se includ cheltuielile pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor care nu necesită montaj, precum și a echipamentelor și a echipamentelor de transport tehnologic. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție.</p> <p>4.5.Dotări Se cuprind cheltuielile pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria mijloacelor fixe sau obiecte de inventar, precum: mobilier, dotări P.S.I., dotări de uz gospodăresc, dotări privind protecția muncii. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție.</p> <p>4.6.Active necorporale Se cuprind cheltuielile cu achiziționarea activelor necorporale: drepturi referitoare la brevete, licențe, know-how sau cunoștințe tehnice ne brevetate. La TOTAL și TOTAL GENERAL din devizul general se precizează partea de cheltuieli care reprezintă construcții-montaj (C+M). Lucrările de construcții-montaj sunt cele prevăzute la capitolele/subcapitolele 1.2, 1.3, 2, 4.1, 4.2 și 5.1.1 din devizul general.</p>		
---	--	--

<p>(5)CAPITOLUL 5: Alte cheltuieli</p> <p>5._</p> <p>5.1.Organizare de șantier Se cuprind cheltuielile estimate ca fiind necesare contractantului în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții-montaj.</p> <p>5.1.1.Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier Se cuprind cheltuielile aferente construirii provizorii sau amenajării la construcții existente pentru vestiare pentru muncitori, grupuri sanitare, rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces - auto și căi ferate -, branșamente/racorduri la utilități, împrejmuiri, panouri de prezentare, pichete de incendiu și altele asemenea. Se includ, de asemenea, cheltuielile de desființare de șantier.</p> <p>5.1.2.Cheltuieli conexe organizării de șantier Se cuprind cheltuielile pentru: obținerea autorizației de construire/desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, feroviare, navale sau aeriene, contractele de asistență cu poliția rutieră, contract temporar cu furnizorul de energie electrică, cu unități de salubritate, taxe depozit ecologic, taxe locale; chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public, costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, costul transportului muncitorilor nelocalnici și/sau cazarea acestora, paza șantierului, asigurarea pompierului autorizat etc.</p> <p>5.2.Comisioane, cote, taxe, costul creditului Se cuprind, după caz: comisionul băncii finanțatoare, cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții, cota aferentă Casei Sociale a</p>		
--	--	--

<p>Constructorilor, valoarea primelor de asigurare din sarcina autorității contractante, taxe pentru acorduri, avize și autorizația de construire/desființare, precum și alte cheltuieli de aceeași natură, stabilite în condițiile legii. În costul creditului se cuprind comisioanele și dobânzile aferente creditului pe durata execuției obiectivului.</p> <p>5.3. Cheltuieli diverse și neprevăzute</p> <p>a) Estimarea acestora se face procentual din valoarea cheltuielilor prevăzute la capitolele/subcapitolele 1.2, 1.3, 2, 3 și 4 ale devizului general, în funcție de natura și complexitatea lucrărilor.</p> <p>b) În cazul obiectivelor de investiții noi, precum și al reparațiilor capitale, extinderilor, transformărilor, modificărilor, modernizărilor, reabilitării la construcții și instalații existente, se aplică un procent de până la 10%.</p> <p>c) În cazul lucrărilor de intervenții de natura consolidărilor la construcții existente și instalațiile aferente, precum și în cazul lucrărilor pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale și/sau calamități naturale, se aplică un procent de până la 20%, în funcție de natura și complexitatea lucrărilor.</p> <p>d) Din procentul stabilit se acoperă, după caz, cheltuielile rezultate în urma modificărilor de soluții tehnice, cantități suplimentare de lucrări, utilaje sau dotări ce se impun pe parcursul derulării investiției, precum și cheltuielile de conservare pe parcursul întreruperii execuției din cauze independente de autoritatea contractantă.</p>	<p>d) Din procentul stabilit se acoperă, după caz, cheltuielile rezultate în urma modificărilor de soluții tehnice, inclusiv cele ce au în vedere optimizarea soluțiilor tehnice și funcționale, cantități suplimentare de lucrări, inclusiv cele rezultate din diferențele între cantitățile estimative măsurate pe proiect și cele real executate, utilaje sau dotări ce se impun pe parcursul derulării investiției, precum și cheltuielile de conservare pe parcursul întreruperii execuției din cauze independente de autoritatea contractantă. Cheltuielile diverse și neprevăzute sunt la dispoziția proiectantului și beneficiarului, după compensarea cheltuielilor între capitole pe întregul obiectiv de investiții.</p> <p>La actualizarea devizului după licitația de execuție aceste cheltuieli se actualizează prin aplicarea indicilor generali de actualizare și nu prin aplicarea procentelor la valorile licitate de executanții lucrărilor.</p>	<p>În interpretarea a ceea ce este inclus în capitolul „diverse și neprevăzute” din devizul general s-a ajuns la situații aberante. S-a uitat de tot de faptul că sunt incluse și cheltuieli „diverse” iar cheltuielile „neprevăzute” sunt interpretate exclusiv și abuziv ca „imprevizibile” sau imposibil de prevăzut fără a ține cont nici de sensul cuvintelor în limba română. Astfel de prevederi și interpretări anulează caracterul perfectibil al proiectării, de la faza de idee la detaliu, cu grave consecințe asupra calității și chiar și asupra costurilor unei investiții.</p> <p>Si limba engleză are termeni diferiți UNPREDICTED (UNCONSIDERED) și UNPREDICTIBLE (UNEXPECTED) dar se pare că și în documentele pentru accesarea fondurilor europene s-a tradus cu sensul greșit.</p> <p>În explicitarea capitolului 5.3. diverse și neprevăzute, din devizul general cf. HG nr 28/2008, se vorbește clar de "...cheltuielile rezultate în urma modificărilor de soluții tehnice, cantități suplimentare de lucrări, utilaje sau dotări ce se impun pe parcursul derulării investiției,..” dar nimeni nu mai vrea să înțeleagă despre ce este vorba.</p> <p>Într-un parcurs ce necesită o aproximare inițială și o continuare optimizare se pretinde o exactitate de 100% (în ce activitate se mai pretinde aceasta ?!).</p> <p>Se refuză în mod abuziv perfecționarea continuă a produsului de arhitectură între fazele de proiectare, de la SF la DE și în perioada santierului. Mijloace care ar trebui să fie la dispoziția proiectantului care a conceput atât proiectul cât și structura estimativă a cheltuielilor cum sunt: compensarea cheltuielilor între capitole pe întregul obiectiv și utilizarea capitolului de cheltuieli diverse și neprevăzute îi sunt refuzate prin interpretări ce contrazic chiar și limba română.</p> <p>Depășirea valorilor aprobate (mai nou penalizată prin legea 10) se face după epuizarea marjei de aproximare în care se face estimarea.... De altfel încarcarea arhitectului și în general a proiectanților prin Legea 10 (actualizată prin L177, pct 22) cu responsabilitatea încadrării în niste parametri tehnico- economici, în esență estimativi, stabiliți în urma unui proces în care el este doar o parte și în care el nu are dreptul să intervină pe parcurs este o încălcare flagrantă a drepturilor unei întregi categorii profesionale.</p>
--	--	--

		<p>Trebuie clarificat ca diversele si neprevazutele reprezinta de fapt marja de aproximare a ESTIMARII avand in vedere ca se aproba de fapt un deviz estimative.</p> <p>Acest capitol include si diferentele dintre cantitatile antemasurate pe proiect si cele real executate in santier, aceste diferente nefiind erori de proiectare ci diferente firesti intre proiect (care este o modelare pe hartie si o estimare) si executie (care este o punere in opera a <i>proiectiei ideale</i>, cum foarte bine poate fi definit <i>proiectul</i> in sine). Din neintelegerea acestei situatii s-a ajuns sa se spuna in santiere ca orice cantitate in plus este o economie a investitorului iar orice lipsa se imputa proiectantului. Capitolul include si DIVERSE lucrari care nu se pot defini din proiect ci doar pe parcursul executiei, in santier, cand poti da solutii optime din punct de vedere tehnico-economic. Proiectele sunt prototipuri, unicate pentru realizarea carora trebuie sa poti face incercari, adaptari si modificari.</p> <p>Proiectantul stie cel mai bine cum trebuie sa echilibreze prin solutia optimizata aceste cheltuieli. Cheltuielile diverse si neprevazute trebuie sa fie si la dispozitia proiectantului.</p> <p>Sublicitarea flagranta a lucrarilor de executie, care aduce direct si indirect prejudicii calitatii lucrarilor realizate nu trebuie sa duca la reducerea procentuala a cheltuielilor diverse si neprevazute calculate la estimarea initiala a valorii totale a investitiei.</p>
<p>(6)CAPITOLUL 6: Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste și predare la beneficiar</p> <p>6._</p> <p>6.1.Pregătirea personalului de exploatare Se cuprind cheltuielile necesare instruirii/școlarizării personalului în vederea utilizării corecte și eficiente a utilajelor și tehnologiilor.</p> <p>6.2.Probe tehnologice și teste Se cuprind cheltuielile aferente execuției probelor/încercărilor, prevăzute în proiect, rodajelor, expertizelor la recepție, omologărilor etc. În situația în care se obțin venituri ca urmare a probelor tehnologice, în devizul general se înscrie valoarea rezultată prin diferența dintre cheltuielile realizate pentru efectuarea probelor și veniturile realizate din acestea.</p>		

CAPITOLUL C: Structura devizului pe obiect		
Art. 9 Obiectul de construcție este o parte a obiectivului de investiție, cu funcționabilitate distinctă în cadrul ansamblului acestuia.		
Art. 10 Delimitarea obiectelor din cadrul obiectivului de investiție se face la faza de proiectare - studiu de fezabilitate de către proiectant, iar valoarea fiecărui obiect se estimează prin devizul pe obiect.		
Art. 11 Devizul pe obiect este sintetic și valoarea sa se obține prin însumarea valorilor categoriilor de lucrări ce compun obiectul. Art. 12 Valoarea categoriilor de lucrări din devizul pe obiect se stabilește estimativ, pe baza cantităților de lucrări și a prețurilor acestora, la faza studiu de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții.	Evaluarea estimativa trebuie să se bazeze pe valori statistice sau conform lucrărilor similare aplicate indicatorilor principali ai capacităților fizice proiectate, măsurate în (mp-construcție, ml-rețele, km-drumuri etc) corectate cu coeficienți de calitate (de ex. în funcție de clasificarea dotărilor de cazare turistică, nivelul de confort dorit, statutul instituției – clădire ministerială sau primărie de cartier etc).	Prevederea care a contribuit cel mai mult la transformarea S.F. într-un P.T. este cea de la art. 12 din Anexa 4 la HG28/2008- Metodologie privind elaborarea devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții: „Valoarea categoriilor de lucrări din devizul pe obiect se stabilește estimativ pe baza cantităților de lucrări și a prețurilor acestora” la faza S.F./D.A.L.I. Aceasta dublată de interpretările date acestora și de conținutul cadru al S.F. și D.A.L.I. – B. piese desenate, prin care se solicită „3. Planuri și secțiuni generale de arhitectură, rezistență, instalații, inclusiv planuri de coordonare a tuturor specialităților ce concurează la realizarea proiectului” lasă loc de interpretare că aceste cantități pe baza cărora se face evaluarea sunt de tipul celor din listele de cantități de lucrări de la faza P.T. Orice proiectant, de oricare specialitate, știe însă că, pentru a face listele de cantități, chiar și comasate, trebuie să fie elaborate toate piesele desenate chiar și detaliile principale (deci P.T.). Intocmirea listelor de cantități de lucrări este ultima etapă în elaborarea proiectului, chiar în faza P.T. Erorile acestui tip de evaluare analitică într-o fază care ar trebui să fie de studiu pot fi mai mari decât la o evaluare globală. Dacă nu ai tot proiectul, se estimează atât cantitățile cât și valorile unitare, erorile crescând progresiv.
Art. 13 Devizul pe obiect întocmit la faza de proiectare - studiu de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții se reface avându-se în vedere cantitățile de lucrări rezultate la faza de proiect de execuție și prețurile unitare rezultate în urma aplicării procedurilor de achiziție publică.		Vrem sa remarcam doar practica abuziva prin care investitorii institutii publice si coordonatorii de fonduri europene solicita devizul actualizat de catre proiectant la faza PT avându-se în vedere cantitățile de lucrări rezultate la faza de proiect de execuție și prețurile unitare estimate de proiectant desi, conform O863, PT este doar documentatie tehnica nefiind prevazuta nicaieri in cadrul continut al PT acest tip de actualizare a devizului estimativ.

Art. 14 Devizul pe obiect se structurează cu respectarea conținutului-cadru prevăzut în anexa nr. 6.			
ANEXA Nr. 5: DEVIZ GENERAL privind cheltuielile necesare realizării..... *) în mii lei/mii euro la cursul..... lei/euro din data de			

Nr. crt.	Denumirea capitolelor și subcapitolelor de cheltuieli	Valoare (fără TVA)		TVA	Valoare (inclusiv TVA)	
		Mii lei	Mii euro		Mii lei	Mii euro
1	2	3	4	5	6	7
	CAPITOLUL 1: Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului					
1.1	Obținerea terenului					
1.2	Amenajarea terenului					
1.3	Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială					
	TOTAL CAPITOL 1					
	CAPITOLUL 2: Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului					
	TOTAL CAPITOL 2					
	CAPITOLUL 3: Cheltuieli pentru proiectare și					

	asistență tehnică					
3.1	Studii de teren					
3.2	Taxe pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații					
3.3	Proiectare și inginerie					
3.4	Organizarea procedurilor de achiziție					
3.5	Consultanță					
3.6	Asistență tehnică					
	TOTAL CAPITOL 3					
	CAPITOLUL 4: Cheltuieli pentru investiția de bază					
4.1	Construcții și instalații					
4.2	Montaj utilaje tehnologice					
4.3	Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj					
4.4	Utilaje fără montaj și echipamente de transport					
4.5	Dotări					
4.6	Active necorporale					
	TOTAL CAPITOL 4					
	CAPITOLUL 5: Alte cheltuieli					
5.1	Organizare de șantier					
	5.1.1. Lucrări de construcții					

5.1.2. Cheltuieli conexe organizării șantierului						
5.2 Comisioane, cote, taxe, costul creditului						
5.3 Cheltuieli diverse și neprevăzute						
TOTAL CAPITOL 5						
CAPITOLUL 6: Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste și predare la beneficiar						
6.1 Pregătirea personalului de exploatare						
6.2 Probe tehnologice și teste						
TOTAL CAPITOL 6						
TOTAL GENERAL						
Din care C+M						
<p>*) Se înscrie denumirea obiectivului de investiție/lucrărilor de intervenție</p> <p>NOTĂ: În cazul lucrărilor de intervenții de natura consolidărilor la construcții existente și instalațiile aferente, precum și în cazul lucrărilor pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale și/sau calamități naturale valoarea cheltuielilor aferente se va evidenția distinct în devizul general pe fiecare capitol/subcapitol de cheltuieli, atât în lei, cât și în euro.</p>						
<p>ANEXA Nr. 6: DEVIZUL obiectului..... *) în mii lei/mii euro la cursul lei/euro din data de</p>						
<p>In spiritul celor explicate la pct. 12 devizul pe obiect nu poate sa impuna evaluarea pe capitole si subcapitole de lucrari pana la nivelul categoriilor de lucrari.</p>						

Nr. crt.	Denumirea capitolelor și subcapitolelor de cheltuieli	Valoare (fără TVA)		TVA	Valoare (inclusiv TVA)	
		Mii lei	Mii euro		Mii lei	Mii euro
1	2	3	4	5	6	7
I.	LUCRĂRI DE CONSTRUCȚII					
1	Terasamente					
2	Construcții: rezistență (fundații, structură de rezistență) și arhitectură (închideri exterioare, compartimentări, finisaje)					
3	Izolații					
4	Instalații electrice					
5	Instalații sanitare					
6	Instalații de încălzire, ventilare, climatizare, PSI, radio-tv, intranet					
7	Instalații de alimentare cu gaze naturale					
8	Instalații de telecomunicații					
	TOTAL I					
II.	MONTAJ					
	Montaj utilaje și echipamente tehnologice					
	TOTAL II					
III.	PROCURARE					
	Utilaje și echipamente					

tehnologice					
Utilaje și echipamente de transport					
Dotări					
TOTAL III					
TOTAL (TOTAL I + TOTAL II + TOTAL III)					

*) Se înscrie denumirea obiectului.